

שפת אמת לפרשת ויקהל פקודי

שפת אמת ספר שמות - פרשת ויקהל - שנת [תרל"ה]

[תרל"ח]:

ויקהל ופ' שקלים:

בפסוק מרבים העם להביא כו' ויצו משה כו' ויכלא העם מהביא. יש להבין מה זה האריכות בתורה בענין זה. ונראה כי ראו הצדיקים והחכמים כי נתפשט ההתנדבות יותר מהראוי. וחששו שלא יהי עוד ברצון אמת לשם שמים. כי הכל הולך אחר הרצון לש"ש. ואיתא כי יש בכל דבר בחי' רצוא ושוב פי' עפ"י מ"ש בשם הבעש"ט לראות שמכל עבודה יקבל יראה ובושה כי כשגומר כל מעשיו בא לידי גבהות. אבל כשחוזר באמצע לאחוריו בחשבו לפני מי הוא עומד. זה עצמו תיקון המעשה כראוי.

ומרע"ה והחכמים שמרו מעשי בניי שלא להתערב בו פניות כנ"ל:

ובס' אור החיים מדייק לשון הי' דים כו' והותר. דסתרי אהדדי. והוא ז"ל תירץ שע"י שהיתרון הי' בנדיבות בניי. שילם הקב"ה להם שכרם וכלל היתרון ג"כ במלאכת המשכן ע"ש דברי פח"ח. ולפי דרכנו פרשנו כי עי"ז שמנעו עצמם אח"כ מהריבוי כדכתיב ויכלא העם. עי"ז תיקנו זאת היתרון שלא נתקלקל הנדבה ע"י התפשטות כנ"ל. ושמעתי מאא"ז מו"ר ז"ל פי' הפסוק מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב ופי' כי נדיבות הרצון צריך מנעל ושמירה שלא יתפשט הרצון והחשק לדברים אחרים כו'. וזהו פי' המשנה משמיעין על השקלים ועל הכלאים שלא יתערבו רצונות אחרים לרצון הנדבה. וגם פי' כלאים כמו ויכלא העם כו' שהוא בחי' המניעה שיש ג"כ במצות הנדבה כנ"ל וז"ש העשיר לא ירבה כו':

שפת אמת ספר שמות - פרשת ויקהל - שנת [תרל"ו]

[תרל"ו]:

ויקהל משה כו' אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות כו' ששת ימים כו'. הקדים זה למשכן כי מלאכת המשכן הוא בכח הקהילה ואז נאמר ושכנתי בתוכם כמ"ש במדרש בתוכו לא נאמר אלא בתוכם ע"ש באלשיך תרומה. וקהילה זו הוא ענין השבת. ובזה שהגיד להם השבת בזה הקהיל אותם. גם נפרש אלה הדברים על הקהילה. שזה צוה ה' שיקהילו עצמם. וכ"ז הוא ענין אחד שהוא התרוממות כלל ישראל שגורם השראת השכינה שקראוהו חז"ל כנסת ישראל:

שפת אמת ספר שמות - פרשת ויקהל - שנת [תרמ"ג]

בזוה"ק בפ' וכל חכם לב כו' יבואו ויעשו. דאית פולחנא דעובדא ופולחנא דרוחא עבדי אתה כו' אשר בך אתפאר ע"ש. כי בוודאי לא הי' חכמת עושי המשכן באומנות ידים בלבד. כדכתיב כמה פעמים חכמי לב. ועיקר הי' הפנימיות כמ"ש לחשוב מחשבות לעשות. להעלות המעשה להמחשבה. וז"ש עבדי אתה הוא בעובדא. אשר בך אתפאר הוא ברוחא ובמחשבה כדכ' בך. וז"ש חכם לב בכם יבואו ויעשו שיהי' העבודה מלבר ומלגאו. גם ע"י שהעבודה במעשה הי' כראוי לשמו ית' לכן נתקיים אחר כך אשר בך אתפאר. וזכו במעשיהם שישרה השכינה במעשה ידיהם. וכן הוא בכל עבודת ימי המעשה מתקיים בש"ק אשר בך אתפאר. לכן צריכין לקשט המעשים בימי המעשה לזכור ביום השבת כענין המשל שכתוב במדרשים. מה שאתה יכול לקבוע אבנים טובות קבע שעתידה ליתן בראשו של מלך. והעיקר הוא ההכנה בעוה"ז לעוה"ב שכולו שבת שאז יתקיים אשר בך אתפאר. ובש"ק יש מעין זה:

חכם לב בכם. מכם הול"ל. רק כמו שהמתנדבים צריך למסור לציבור יפה יפה. כן החכמים מסרו חכמתם לצבור כדמצינו שלא באו מעצמם עד שקרא להם מרע"ה. כי לא תלאו חכמתם בעצמותם. ויתכן לומר עפ"י רמז המשנה איזהו חכם הלומד מכל אדם. וכאן כתיב ואמלא אותו כו'. פי' שקיבוץ כל החכמות שכלכות בניי נמסרו לבצלאל וחביריו. ונק' ממש חכם לב בכם. ולכן כתיב ראו קרא בשם שהי' כלל ואחדות של כל לבות בניי: